

เทศน์เช้า วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ โยมอุตส่าห์มาเฝ้า ขวนขวายมา ขวนขวายมาเพื่อบุญกุศลของเรา คนเรา
เกิดมา เกิดมา สิ่งที่เป็นที่พึ่งพาอาศัยได้ก็บุญกุศลในหัวใจ บาปบุญนี้ แก่นสารของมนุษย์ๆ มนุษย์ตาย
แล้วเหลืออะไร เหลือซากศพฝังไว้ที่สุสาน จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ คุณงามความดีอันนั้นตกลงที่
จิต จิตนี้เป็นผู้ที่จับไป เห็นไหม แก่นสารของมนุษย์ๆ คือการกระทำ ทำดีทำชั่ว

สมัยโบราณ เวียงวังคลั่งนา แต่ต้องมีวัดด้วย เพราะวัดนี้สมานใจ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ตัวศาสนา ตัวสมาน ตัวเชื่อมหัวใจให้คนเข้าหากัน การเชื่อมหัวใจคนเข้าหากัน หัวใจๆ ถ้ามีน้ำใจที่
ไหน ที่นั้นมีความอบอุ่นนะ

ถ้าเลี้ยงน้ำใจ เลี้ยงน้ำใจที่ไหนมันก็เดือดร้อนไปทั้งนั้นนะ ความเดือดร้อน เดือดร้อนเพราะ
อะไร เดือดร้อนเพราะว่ากิเลสค้นหาความทะยานอยากบีบคั้น มันเอาแต่ความเห็นแก่ตัว มันเอาแต่
ตัวเองว่าจะได้ๆ กลับไม่ได้ ที่ว่าจะได้ๆ ไม่ได้ทั้งนั้นเลย ไม่ได้เพราะอะไร ไม่ได้เพราะมันไปทำให้
สังคมนั้นเดือดร้อน พอสังคมเดือดร้อน มันจะมีความสุขได้อย่างไรละ

แต่ถ้ามันมีน้ำใจต่อกัน เหมือนกับเราไม่ได้สิ่งใด เราเสียสละ เราเสียสละของเรา เราทำคุณงาม
ความดี เรามีน้ำใจต่อเขา เขาจะทุกข์จนเจ็ญใจอย่างไร เรามีน้ำใจต่อเขา เพราะคนเหมือนกัน คุณงาม
ความดีของเขา คุณงามความดีของพระเจ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นถึงกษัตริย์ไซ้ไหม สละราชวังมา คุณพระยสะ
สี มีปราสาท ๓ หลังเหมือนกัน “ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ” มันวุ่นวายจริงๆ นะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “ยสะมานี้ ที่นี่ไม่วุ่นวาย”

ไม่วุ่นวายที่ไหน ไม่วุ่นวายที่ในหัวใจใจ ถ้าหัวใจมันไม่วุ่นวายนะ ที่ไหนมันก็ไม่่วุ่นวาย ถ้าหัวใจมันวุ่นวาย อยู่ที่ไหนมันก็วุ่นวาย ปราสาท ๓ หลังก็วุ่นวาย จะอยู่ตึกสูงขนาดไหนมันก็วุ่นวาย เพราะมันวุ่นวายในหัวใจใจ แล้วความวุ่นวายนี้จะชำระล้างได้อย่างไร

มีกรรมโอสธ ธรรมโอสธจะเข้าไปชำระล้างทำให้จิตใจนี้ผ่องแผ้ว ความผ่องแผ้วอันนั้นต้องมีการกระทำ ถ้ามีการกระทำมาจากไหน

ของอยู่ คุติ วาณโณมันก็สกปรกอยู่อย่างนั้นนะ แต่เราเอาเก็บมาทำความสะอาดขึ้นมา มันก็จะสะอาดขึ้นมาใจ หัวใจของเราเกิดมา เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา การเกิดเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ต้องมีคุณงามความดีมันถึงเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ แล้วประเสริฐที่ไหนล่ะ มนุษย์ประเสริฐที่ไหน

ประเสริฐตรงที่น้ำใจ ตรงมีน้ำใจ คนมีน้ำใจเวลาเกิดสิ่งใดมันเกิดกรรมสังเวช มันเกิดสังเวช มันมีความสลดหัวใจนะ ทำไมเขาทำกันได้ขนาดนั้น ทำไมเขาทำได้ขนาดนั้น เขาทำได้อย่างไรล่ะ เขาทำได้อย่างไร

ที่เขาทำขึ้นมา เขาคิดว่าเขาทำมาเพื่อประโยชน์กับเขา แต่ความจริงเขาสร้างบาปสร้างกรรมในหัวใจของเขา การกระทำอันนั้นมันกว้างมาใจ แต่เราไม่เห็นนะ เราเห็นว่าเขาได้ๆ ใจ เราจะน้อยเนื้อต่ำใจว่าทำดีไม่ได้ดี ทำดีไม่ได้ดี

ดีมันคืออะไรล่ะ ดีมันคืออะไร ความคืออย่างนั้น ดีต้องการให้เขายกย่องสรรเสริญ ให้เขาชื่นชมเราใจ ธรรมะเก่าแก่ใจ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ สรรเสริญนิทานมันมีของมันอยู่โดยดั้งเดิม แล้วพอสรรเสริญนิทานก็การตลาดใจ การตลาดก็สร้างภาพขึ้นมาๆ สร้างภาพขึ้นมามันสร้างขึ้นมามีด้วยการจ้างเขาใจ แต่ตัวเองเราร้อน เราร้อนว่าทำแล้วมันไม่สมความปรารถนาใจ พอไม่สมความปรารถนามันก็เดือดร้อนใจ นี่มันเรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ ในเมื่อทำดีเพื่อต้องการให้เขายอมรับนับถือ มันก็มีความทุกข์ไปทั้งนั้นนะ

แต่ของเราทำความดีทั้งหัวใจ ทำดีก็คือดี ทำดีแล้วก็คือดีของเรา ถ้าดีของเรา เราสบายใจของเรา สุขจิต ความสุขจิต ความสะอาดบริสุทธิ์ของเรามันคุ้มครองในหัวใจของเรา เขาจะติฉินนินทา เขาจะใส่ไคล้ขนาดไหนมันเรื่องของเขา

เขาใส่ไคล้ละ ไม่มีใครยอมให้ใครเหนือกว่าตนหรอก แต่เวลากิเลสในหัวใจของเรามันยังเหนือกว่า มันเหยียบย่ำเรา มันไม่ได้คิดเลย มันไม่ได้คิด มันเหยียบย่ำเราอยู่นี้ มันไม่ได้คิด เหยียบย่ำเราๆ มันมาจากไหน

ความคิดเกิดจากจิต ไม่ใช่จิต ความคิดเกิดขึ้นมา อารมณ์ สัญญาเกิดขึ้นแต่ละครั้งแต่ละคราวเกิดจากจิต แล้วมันไปไหน เกิดจากจิตแล้วก็เหยียบย่ำหัวใจดวงนี้ มันเกิดจากจิตแล้วมันก็เหยียบย่ำเราๆ มันมาจากไหนละ

ถ้าเราจะมีสติมีปัญหา เราเท่าทันมันไง ถ้าเราเท่าทันมัน เราถึงต้องมีสติ ถ้ามีสติมันยับยั้งได้หมด ความคิดที่มันจะรุนแรงขนาดไหน ที่มันจะกระหน่ำขนาดไหน ยับยั้งได้หมดเลย

คนเราเวลามันทุกข์ ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะความคิดเราเองทั้งนั้นนะ มันทุกข์เพราะความคิดเราเอง ถ้ามันทุกข์เพราะความคิดเราเอง แล้วความคิดมันเกิดขึ้นมาแล้วมันก็ทำลายเราทั้งๆ ที่เวลาจิตปฏิสนธิจิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันมีบุญกุศลขนาดนี้ มันมีบุญกุศลเพราะมันมีโอกาส มีวาระหนึ่งในชีวิตนี้ไง แล้วก็ให้ความคิดนี้เหยียบย่ำเราๆ เหยียบย่ำทำลายนะ เหยียบย่ำทำลาย เหยียบย่ำทำลายแล้วมันมีสิ่งใดในหัวใจละ ก็มีแต่ความทุกข์ทั้งนั้นนะ

วันนี้วันพระๆ วันพระผู้ประเสริฐ ประเสริฐที่ไหน ประเสริฐที่ในหัวใจไง ถ้าหัวใจประเสริฐ คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์องค์เดียว อยู่โคนต้นโพธิ์นั้น เวลาท่านตรัสรู้ขึ้นมาแล้วสั่งสอน ๓ แดนโลกธาตุ สั่งสอนได้อย่างไร สั่งสอนกันนี้ไง สิ่งที่ยังเกิดจากจิตแล้วเหยียบย่ำจิต เพราะมันเกิดที่จิต จิตมันถึงเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจไง ทำดีของเรา เราก็อยากให้คนอื่นเขายกย่องสรรเสริญไง

แต่เวลาทำดีของเรา เวลาสังฆกรรมมันเท่าทันในกิเลสของตน มันทำให้จิตใจมันสงบระงับได้ ถ้าทำสงบระงับไม่ได้ อาศัย อาศัยกรรมฐาน ๔๐ ห้อง กำหนดลมหายใจเข้าและลมหายใจออก

ลมหายใจทุกคนก็มีหมด สัญชาติใจ เกิดเป็นสัตว์ เกิดเป็นสิ่งมีชีวิตมีลมหายใจทั้งนั้น แต่ถ้าไม่มีสติปัญญากำหนด มันไม่มีอานาปานสติใจ ลมหายใจเข้าและลมหายใจออก หายใจทิ้งเปล่าๆ ใจ ถ้ามีสติทัน สติมันทัน มันทันลมหายใจ ทันลมหายใจ สติ สติมันทันลมหายใจ จิตมันกำหนดรู้ พอจิตกำหนดรู้ จิตมันกำหนดรู้ๆ มันดับอย่างอื่นหมด มันอยู่ที่มัน เวลามันสงบเข้ามา มันสงบเข้ามาที่ตัวมัน ถ้ามันสงบเข้ามาๆ พอมันสงบเข้ามา สิ่งที่เกิดขึ้นจากจิต เกิดขึ้นจากจิตมันไปไหน

สิ่งที่เกิดขึ้นจากจิต อารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากจิต ใจที่มันหลอกหลวง มันไปไหนล่ะ ว่างหมด พอว่างหมดแล้ว ว่างหมดมันก็เป็นสากลใจ สากลคือว่าจิตของคนมันเป็นแบบนั้น ถ้าจิตของคนเป็นแบบนั้นแล้ว ถ้ามันเกิดสติปัญญาขึ้นมา ปัญญาในพระพุทธศาสนาใจ ปัญญาในพระพุทธศาสนา มันถอดมันถอน มันสำรวจมันกายของมัน ถ้ามันกายของมัน

นี่ใจ สิ่งที่มีค่าๆ ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะๆ การเกิดเป็นมนุษย์นี่สัตว์ประเสริฐๆ มันประเสริฐที่ไหน ถ้ามีค่าน้ำใจ น้ำใจมันอยู่ที่นี้ น้ำใจมันอยู่ที่นี้ที่ไหน น้ำใจมันอยู่ที่นี้เพราะเราเห็นใจไหม เราเห็นว่าเวลาความคิดมันเกิดขึ้นมา มันบีบคั้นแล้วมันทุกข์ขนาดไหน แล้วใจดวงอื่นล่ะ แล้วใจดวงอื่นล่ะ

มันธรรมชาติของมันนะ ธรรมชาติของกิเลสมันเป็นแบบนั้นนะ เห็นไหม ธรรมะเป็นธรรมชาติ มันก็ธรรมชาติของมันนะ แล้วธรรมชาติทุกดวงใจมันมีอย่างนี้ แล้วมันเกิดขึ้นมามันก็บีบคั้นทุกดวงใจอยู่ นี่ แล้วเรารู้เท่าทันมัน เรารู้เท่าทันมัน เรารู้เท่าทันมัน

จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่งใจ ถ้าเรารู้เท่าทันมันนะ เอ็งหลอกกูไม่ได้ เอ็งอย่ามาหลอก เอ็งอย่ามาหลอก แต่ทั่วโลกสงสารมันโดนหลอกหมดนะ กิเลสมันหลอกทั้งนั้น มันหลอกอยู่ในหัวใจนั้นนะ แล้วก็เกิดทิฏฐิมานะ ใครคิดดี ใครคิดว่าตัวเองมีความคิดดีใจ ก็เอาทิฏฐิมานะไปฟาดฟันกันใจ เอาทิฏฐิมานะในใจนั้นแหละ แล้วก็ไปฟาดฟันกันใจ

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเท่าทัน มันเท่าทัน เอ็งหลอกกู ไม่ได้หรอก เอ็งหลอกกูไม่ได้ เอ็งหลอกกูไม่ได้เพราะอะไร เพราะว่ากูรู้เท่าทันเอ็งไง แต่รู้เท่าทัน แล้วเวลาจิตมันเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ มันก็เป็นแบบนั้นนะ แต่ถ้าคนมันเท่าทันขึ้นมา มันต้องสํารอกมันต้องคายของมันออกไป

ค้นหาความทะยานอยากมันสิ้นฝั ง ไม่มีสิ่งใดหรอก มันสิ้นฝั งอยู่ตลอดเวลา แล้วมันก็ทำลาย โอกาสของคนตลอดเวลา มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ ประเสริฐที่ไหนด ประเสริฐที่ความเพียรชอบ มีความเพียร มีความวิริยะ มีความอดุสาหะ สํารอกคายมันออกไป ก็การสํารอกการคายออก นี่บุคคล ๔ กุ่ จากใจดวงหนึ่งมันเปลี่ยนแปลงเป็น ๔ กุ่ เพราะมันเปลี่ยนแปลงเป็น ๔ กุ่ เทวดา อินทร์ พรหมถึงมา ฟังธรรมๆ

ฟังธรรมเพราะเทวดา อินทร์ พรหมเขาก็อยากเป็น แต่เขาเป็นไม่ได้ เขาเป็นเทวดา อินทร์ พรหมเพราะว่าเขามีอำนาจาสนาของเขา เขาทำบุญกุศลของเขา เขาหมกฉวาระของเขา เขาไปเกิดเป็น เทวดา อินทร์ พรหมในวิภวภูฏะ ผลของวิภวภูฏะ การเวียนว่ายตายเกิดในวิภวภูฏะ เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ก็ต้องสิ้นชีวิตของเขาไปหมด คนที่มีการเกิดที่ไหนดมันต้องดับที่นั่น ที่ไหนดมีการเกิด ที่นั่นต้อง มีการดับ

ขณะนี้เราเกิดเป็นมนุษย์นะ เรายังมีโอกาสดูอยู่นะ เรายังมีลมหายใจเข้าและลมหายใจออก นะ เวลาจิตออกจากร่างนี้ไป ร่างกายนี้ทิ้งไว้ ทุกคนไม่เอาเข้าบ้านด้วย เอาไปทิ้งไว้ที่ป่าช้า ไม่มี ใครเอาเลย ร่างกายนี้เวลาจิตออกจากร่างไปแล้วหมดค่า แล้วเขายังกลัวผีอีกต่างหาก

แต่ขณะนี้มันมีชีวิตอยู่ มีจิตอยู่ ยังพาอยู่พากินได้ จิตมันยังพาเราอยู่พาเรากินได้ ใครๆ ก็ ยังเห็นคุณค่าอยู่ วันไหนดจิตออกจากร่างไป หมากก็ไม่มอง อีแร้งมากินเนื้อมัน แล้วมันเป็นสมบัติ ของใครล่ะ แต่ขณะที่มีชีวิตอยู่นี้ เราคิดอะไร เราทำอะไร เราเพื่อประโยชน์อะไร

ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ไง ฟังธรรมเพื่อเตือนสตินะ เพราะเวลาปัจจุบันธรรม ปัจจุบันคิด อนาคต อนาคต ผลเกิดจากปัจจุบันนี้ อนาคต คิดดี ทำดี ได้ดี คิดผิดพลาด ทำผิดพลาด อนาคต อนาคต อนาคต นั้นจะทุกข์ยาก เพราะปัจจุบันคิดดีหรือคิดชั่ว ถ้าคิดถูกต้องดีงามมันเป็นประโยชน์ ถ้าปัจจุบันนี้คิดไม่ถูกต้อง อนาคต อนาคตนั้นมันจะมาบีบคั้น มาบีบคั้นเพราะอะไร

นี่ไง ถ้ามันเป็นปัจจุบันที่ดี ครูบาอาจารย์ท่านสอน ถ้าปัจจุบันนี้ดี พຼ່ງนี้ก็ต้องดี ปัจจุบันๆ ถ้าปัจจุบันนี้ดี พຼ່ງนี้ก็ดี ถ้าปัจจุบันผิดพลาด อนาคตมันจะบีบคั้น ความบีบคั้นนั้นเพราะใคร เพราะกิเลส ตัณหาความทะยานอยากของเรา กิเลสมันทำใคร มันหลอกใคร มันหลอกใคร มันหลอกคนที่รู้ไม่เท่าทันมันไง แต่ถ้ามันรู้เท่าทันนะ มันหลอกกูไม่ได้หรอก หลอกไม่ได้ๆ ความคิดจะหลอกเราไม่ได้

ความคิดมันเป็นมนุษย์ มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ ความคิดมันมีของมันอยู่โดยดั้งเดิม แต่กิเลสตัณหาความทะยานอยากครอบงำมัน พอครอบงำ ทำสิ่งใดเป็นของเราๆ ของกูๆ

ของมึงไม่มีหรอก ของเราๆ เราทำ เราทำดีทิ้งเหว เราทำ ทำแล้วจบ แล้วไม่ต้องการการชื่นชมจากใคร เอ็งจะชื่นชมได้อย่างไร เอ็งมีความรู้อะไรจะมาชื่นชม เอ็งรู้จักจิตหรือเปล่า เอ็งรู้จักสมาธิไหม เอ็งเกิดปัญญาหรือเปล่า เอ็งไม่มีปัญญา เอ็งไม่มีปัญญา เอ็งชื่นชมได้อย่างไร เอ็งไม่มีความรู้ เอ็งจะเอาอะไรมาชื่นชม มันชื่นชมไม่ได้

การชื่นชมของเราคือปัจจัยตั้ง สันติภูริโก ความเป็นจริงในหัวใจนี้ ถ้าความเป็นจริงในหัวใจนี้มันเป็นจริงของมันขึ้นมา ไม่ต้องมีใครชื่นชม ครูบาอาจารย์ของเราอยู่ในป่าในเขา เทวดา อินทร์ พรหมท่านมาอนุโมทนาๆ เพราะความจริงเป็นความจริงอันนั้น เพราะเทวดาเขารู้เรื่องจิต เขามองเห็นเขารู้ แต่ของเรา เรามองได้แต่เห็นหน้า แต่ไม่รู้ใจ เราเห็นหน้ากัน เราเข้าใจกัน เราเห็นรูปร่างหน้าตา แต่เราไม่รู้หรือว่าเขาคิดอย่างไร เขามีความฉลาดในใจอย่างไร เราไม่รู้ เราไม่รู้ แต่เทวดาเขารู้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริงของเรา ถ้ามันเป็นปัจจัยตั้ง เป็น
สันติวิสุทธิในใจของเรา ใครจะมาชื่นชม เอ็งรู้ได้อย่างไร ไม่มีสิทธิ์ เว้นไว้แต่เอ็งปฏิบัติ ผู้ใด
ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ถ้ามันสมควรมันเท่ากันมันจะใช่ เท่ากันมันจะใช่

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์เทศน์ว่าการ ผู้ฟังๆ ครูบาอาจารย์ที่มีคุณธรรมเท่ากัน ท่านเข้าใจได้
ท่านเข้าใจได้ เข้าใจ มันแจ่มแจ้ง เพราะธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าไม่มีกำมือ
ในเรา แบตลอค ไม่มีกำมือในเรา ท่านแสดงธรรมโดยสังขาร แต่พวกเราจะขวนขวายได้หรือไม่ได้
พวกเราจะทำจริงหรือไม่ทำจริง ถ้าทำจริง มันก็ต้องได้สัจจะความจริงอันนั้น

ถ้าเราทำไม่จริงไง เราทำไม่จริงนะ มีวาระมากน้อยขนาดไหน เราทำเราก็ทำบูชาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ทำบูชา เราเคยทำ เห็นไหม เวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติแล้วท้อแท้ถดถอย
ก็เลิกไป แล้วพอถึงเวลาแล้ว พอทุกข์ยากก็มาปฏิบัติใหม่ ๑๐ ปี ๒๐ ปีก็ย้อนกลับมาปฏิบัติใหม่ เพราะ
ไม่มีทางไปหรอก ไม่มีทางออก ไม่มี มียู่ทางเดียว เพราะอะไร

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้พยากรณ์ เป็นผู้ชี้แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าเป็นผู้ชี้แล้ว ไม่มีทางอื่น ถ้ามีทางอื่น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกแล้ว องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าจะพาออกแล้วถ้ามีทางอื่น ถ้ามีทางง่ายกว่า

ในปัจจุบันนี้ลัดสั้น เอาสะดวกเอาสบายกัน ลงเหวทั้งนั้นนะ เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้เพราะ
มันไม่มีเหตุมีผล เวลาธรรม ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ ถ้าเหตุผลมันเกิดขึ้นไม่ได้ แล้วเวลาครูบาอาจารย์
เราท่านเทศน์ว่าการ ท่านพูดถึงเหตุ ถ้าใครทำเหตุได้ ผลไม่ต้องฟังเลย เหตุ น้ำหนักมันพอ ผลมันเกิด
แน่นอน ผลมีแน่นอน

ทีนี้เหตุมันไม่มี เวลาพูดไปก็พูดไปแต่วิธีการ พูดไปก็วิเคราะห์วิจารณ์ เอาแต่วิธีการมาคุยกัน
ไม่กันว่าวิธีของข้าดีกว่าของเอ็ง ของเอ็งดีกว่าของข้า แล้วคืออย่างไรละ ถ้าดี ทำไมเอาตัวรอดไม่ได้ ถ้าดี
ทำไมจิตสงบไม่ได้ ถ้าดี ทำไมถอดถอนกิเลสไม่ได้ ถ้ามันดีจริง

ถ้ามันดีจริงมันต้องถอดถอนได้ ถ้ามันถอดถอนได้ มันสัจธรรมอันนั้น ถ้าสัจธรรมอันนั้น เราชวนขายตรงนี้ไง ความสมดุลของมัน

กิเลสนะ เวลากิเลสมันละเอียดลึกซึ้ง เวลาหลวงตาท่านพูด แก่นของกิเลส ไม่มีสิ่งใดที่ละเอียดลึกซึ้งเท่ากิเลส คนเราจะไม่รู้เท่าทันตัวเองไง เห็นความผิดของคนอื่นไปทั้งหมดเลย แต่ไม่เคยเห็นความผิดของตัวเอง จีบคนหัวคนอื่นเห็นทั้งนั้นนะ ปัดๆ แต่ไอ้โสโครกบนหัวตัวเองไม่เคยทำ ไม่เคยเห็น

ทำอยู่ทุกวันๆ ทำอยู่อย่างนั้นนะ แล้วบอกคนนั้นผิดคนนี้ผิด แต่เอ็งทำอยู่อย่างนั้นนะ นั่นละทฎฐิมานะ นั่นละอยากใหญ่ แต่ถ้าเมื่อใดสำนึกตน เมื่อใดสำนึกตนแล้วจะแก้ไข นั่นละเขามีโอกาส

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงอริยประเพณีนะ ใครทำความผิดพลาดแล้วระลึการู้ตัวแล้วขอมาลาโทษ นี่คืออริยวินัย ทำผิดพลาดแล้ว แต่ส่วนใหญ่แล้วพอผิดแล้วกลับไว้ๆ พยายามไม่ให้ใครเห็น ปัดไว้ๆ มันไม่กล้าสารภาพ ไม่กล้าบอกว่าผิด

อริยวินัยนะ ผู้ใดทำความผิดพลาด มันต้องมีทุกคนแหละความผิดพลาด แต่ผิดแล้วยอมรับผิดแล้วแก้ไข นั่นจะมีโอกาส แต่ถ้าผิดพลาดแล้วกลับไว้ซ่อนไว้ พยายามหลีกเลี่ยงไว้ เพื่ออะไร เพื่อจะกลบเกลื่อนมัน

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน กรรมคือการกระทำ มโนกรรม คิดแล้ว ความคิดขำคิดขำทำเป็นจริงเป็นนิสัย เพราะนิสัยอันนั้นมันถึงทำให้จิตใจมัวหมอง จิตใจอันนั้นมันไม่ผ่องแผ้ว นี่มันเกิดแล้ว เกิดการกระทำ มโนกรรม มโนกรรมนี้คนไม่เห็นนะ เห็นแต่กายกรรม วาจกรรม มโนกรรม การกระทำอันนั้นมันเกิดแล้ว ถ้ามันเกิดแล้ว สิ่งที่ว่าไม่รู้ ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเห็น

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน กรรมที่การกระทำอันนั้นมันจะเป็นจริงเป็นนิสัย เป็นความครุ่นคิดภายใน แล้วเราก็ทุกข์กันตรงนี้ไง เราทุกข์ที่ไฟสุ่มขอน ไฟในมันสุ่มขอน ไฟในที่ ข้างนอกดูสุขดูสบายทั้งนั้นนะ ทุกคนมีความสุข

ในเมื่อมีการเกิด มีวิชาคือความไม่รู้ มันจะเอาความสุขมาจากไหน มีการเกิดที่ไหน อวิชชา
อยู่ตรงนั้น ในเมื่อมีการเกิดอยู่ จะเอาความสุขมาจากไหน ไม่มีหรอก แต่สังคมก็ปั่นหน้ากัน มี
ความสุขๆ ความสุขไม่มีหรอก ความสุข มันก็ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ ทุกข์ดับไป คือทุกข์มันจางลง
ทุกข์มันพอผ่อนคลาย เออ! มีความสุขๆ

เอ็งต้องแบกรับชีวิตนี้ไป ชีวิตนี้เหมือนไปอยู่ท่ามกลางทะเลทราย ล้มลงแล้วยังต้องไปต่อ ผล
ของวิญญูะ จิตนี้ต้องเวียนว่ายตายเกิดตลอดไป แต่ถ้าเรามีธรรมโอสธ ธรรมโอสธมาแก้ไขมาดัดแปลง
มาให้ความชุ่มชื้นกับหัวใจ แล้วเราประพฤติปฏิบัติพยายามค้นคว้าหาหัวใจของเรา เห็นไหม แก่นสาร
ของความเป็นคน จิตดวงนี้ฟ่องแผ้ว แก่นสารของความเป็นคน แก่นสารของความเป็นคน ความดีและ
ความชั่วของหัวใจดวงนี้ เอวัง